

مقایسه سه روش واکنش زنجیره‌ای پلیمرز، کشت و تست اوره آز سریع در شناسایی هلیکوباکتر پیلوری در نمونه بیوپسی معده

محمد کارگر^{*۱} (Ph.D)، مریم باقرنژاد^۱ (M.Sc)، عباس دوستی^۲ (Ph.D)

۱ - دانشگاه آزاد اسلامی واحد جهرم، گروه میکروبیولوژی

۲ - دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهرکرد، مرکز تحقیقات بیوتکنولوژی

چکیده

سابقه و هدف: عفونت *H.pylori* با گاستریت، زخم معده و دوازدهه مرتبط است. بنابراین شناسایی و درمان آن از اهمیت زیادی برخوردار است. هدف از این پژوهش تشخیص *H.pylori* با روش PCR و مقایسه آن با روش‌های کشت و تست اوره آز سریع در بیماران مراجعه‌کننده به بیمارستان هاجر شهرکرد می‌باشد. مواد و روش‌ها: این پژوهش یک بررسی مقطعی توصیفی است که بر روی ۲۶۳ بیمار مراجعه‌کننده به بیمارستان هاجر شهرکرد در تابستان ۱۳۸۶ انجام شد. از هر بیمار سه نمونه بیوپسی تهیه گردید و سپس با آزمون‌های تست اوره آز سریع، کشت در محیط انتخابی بروسلا آگار مورد ارزیابی قرار گرفتند. برای تعیین هویت *H.pylori* از روش رنگ آمیزی گرم، اوره آز، کاتالاز و اکسیداز استفاده گردید. به منظور شناسایی ژن *ureC* از روش PCR استفاده شد. یافته‌ها: از ۲۶۳ بیمار مورد بررسی به ترتیب ۳۶/۴۹٪، ۹/۵۰٪، ۱۳/۳۰٪، ۹/۴۸٪ و ۵/۵۰٪ از بیماران مبتلا به بیماری‌های گاستریت، زخم معده، زخم دوازدهه، التهاب مری و سرطان معده بودند. میزان آلودگی با روش‌های تست اوره آز سریع، کشت و PCR به ترتیب ۵۴/۳۷٪، ۳۱/۹۴٪ و ۸۴/۷۹٪ شناسایی گردید. نتیجه‌گیری: با توجه به این که آزمون PCR در مقایسه با تست اوره آز سریع و کشت از حساسیت و ویژگی بالایی برخوردار است، از این روش می‌توان به منظور تایید نهایی در شناسایی *H.pylori* استفاده نمود.

واژه‌های کلیدی: *Helicobacter pylori*، تشخیص، روش PCR، روش تست اوره آز سریع، روش کشت

مقدمه

لایه موکوس معده تنها زیستگاه اکولوژیکی هلیکوباکتریلوری است. این باکتری به کمک عوامل بیماری‌زای خود مثل تاز و آنزیم اوره آز از سد اسیدی معده عبور می‌کند. سپس با کمک آدهسین‌هایی مانند BabA و SabA به سلول‌های اپیتلیال معده متصل می‌گردد و با استفاده از عوامل حدت باکتری مانند ژن مرتبط با سیتوکسین (*cag*) و سیتوکسین واکوئل‌زا (*vacA*) موجب التهاب معده (گاستریت) و به دنبال آن بیماری‌هایی نظیر زخم معده، زخم

دوازدهه، سرطان معده و لنفوم MALT (Mucosa-associated lymphoid tissue) می‌شود [۱]. بنابراین کاربرد روش‌هایی که موجب شناسایی صحیح عفونت هلیکوباکتریلوری در بیماران می‌شود از اهمیت زیادی برخوردار است. روش‌های شناسایی هلیکوباکتریلوری به دو گروه تهاجمی و غیرتهاجمی تقسیم‌بندی می‌شود. روش‌های تهاجمی شامل تست اوره آز سریع (RUT)، کشت و هیستولوژی است و روش‌های غیر تهاجمی شامل تست بررسی آنتی‌ژن مدفوعی و تست تنفسی اوره می‌باشد [۲].